

kiküldetés, cseszkó esőkabát,
nájlonharisnya, moszkvics és telek –
pár könnyet ejt. Aztán aludni tér:
álmában snóblin húsz fillért veszít.

Eörsi István

NÉGY SZATÍRA

A haza szerelmese

Száját harapdálja hazafias
alapítványok kuratóriumában,
hamvadó arcát tenyerébe rejti.
Hígul a nemzet és hígulva is fogy,
mi menthető belőle, ide menti.

Még hamvas arccal széles, szép rohamról
ábrándozott és népről, mely utána
körüül országnyi terített asztalt.
Buszmegállóknban jövődre várva
nem konvertábilis eszmét magasztalt.

Most Mercedeszében rojtos tüdővel,
foszló idegekkel, holtra csigázva
banktól bankig, a hátsó ülésen:
úgy szereti ezt a tenyérszi hazát,
hogy hazaviszi a belső zsebében.

A költészet szerelmese

Nincs más itt, csak a vers. Az eszmék mind elégnek,
a tárgyak málnak-múlnak, clothead, ami él.

Hogy megmentsem magam, csupán a versben élek,
és éppen annyit érek, amennyit versem ér.

Előbb-utóbb beforr vagy elgennyed a sebhely,
a kalászt érleli vagy szikkasztja a nyár.

A vers-érben a vér örökös életet nyer,
itt egyformán ragyog kondenzált napsugár.

Elmúlik így vagy úgy az ember szenvedése,
ez ügyben én ugyan miért tegyek-vegyek?

Míg mások a bitóra jutnak vagy bársonyszékbe,
én versemet írom s a vers ír engemet.

Csak álmaim feledném. Ott állok éjjelente
a vers-börzén, köröttem vers-maklerek hada.

S megfagyok hirtelen, a táblára meredve,
mikor zuhanni kezd líráim árfolyama.

Egy makler feltaszít, más belelép a számba,
papírfecnik között kinyúlik tetemem.

De megtörő szemem még utoljára látja:
a tábláról letörlik szerencsétlen nevem.

Izzadtan ébredek, telefoncsengetésre.
Versemhez gratulál egy műtész-barát.

S egy másik, harmadik. Derűs nap jön az éjre,
és helyreállítja a hierarchiát.

A halál szerelmese

Az evés és ürülés folytonos
körforgásától émelyeg. A fán
pirosló barack: közhely. A ködös
ligetben a rozsdás avar az ő
világa. Gyakran álldogál Budán
egy hentesüzlet akváriuma
előtt, düllelt halszemekbe meredve.
„Hal” és „Halál”: e két nyirkos, hideg,
síkos, megfoghatatlan fogalom
véletlen nyelvi találkája bűvös
erővel hat rá. Halálvágynak érzi
a testi vágyat, asszonyok öléről
a sírgödör jut eszébe, s a kéjről
a meghalás. A halálbüntetést
ellenzi, mert a halál: jutalom.
Megölné magát íróasztalánál,
míg felesége alszik, és a holdat
felhők takarják el s a tágra tárt
ablakból csönd árad be vagy a szomszéd
mérnök magányos zongorazenéje,

de elképzeli asszonyát, amint
 kikel az ágyból s megbotlik az ő
 földre csusszant tetemében s eláll
 tervétől. Szépérzéke tiltja, hogy
 életünk fennkölt célján foltot ejtsen
 a komikum. Minden karácsony este
 halálverseket olvas, azt remélve,
 hogy utoljára, és kíséretül
 ürmöst kortyolgat, vagy tojáslikórt.
 Tegnap láttam: beszökött városunkba
 – noha nyár dül – a hűvös esti szellő,
 s ő behúzott nyaka köré tekert
 puha sállal osont hazafelé.

Az erkölcs szerelmese

Nem bírom! Elég! A szüzi eszmék
 az Ész magasából utcasarokra
 kerültek s ott se kellenek. Az ember
 csak élni akar. Megélni és kiélni,
 és visszaélni. Összevissza élni.
 Nincs törvény benne és fölötte
 nincs csillagos ég. S ha volna,
 lehazudná. Ébredés után
 első a reggeli újság: undorító,
 de hatásos orvosság, hiszen engem
 életben a düh tart! Hánytató
 hasábjain egymás zászlai
 alatt gyülekeznek az állami rablók!
 Forogva foszladozó köpenyek, pfuj!
 Hé, öklök, imára! Lopózik a honfi,
 bokréta helyett kis pörge kalapján
 antenna: távirányítottan
 navigál a biznisz után! Pityi Palkó
 ott csörtet, hogy megadja, netántán
 eladja magát, de előbb feladja
 az összes többit. Hullamosás
 a tárcarovatban! Egy nyuszi költő
 halála után dús tölgykoszorút kap
 babérjaihoz. Néhány magasztos
 fenéknyiladékba a vájtfültiek
 beleomlani vágnak. A hírlapot
 széttépem és máris loholok
 fürdőszobámba, a tükröm elé:
 hadd lássak emberi arcot! Egykor
 fejvesztve futó porosz katonáit

korbáccsal várta s verte Frigyes
egy ócska fahídnál: „Barmok, örökké
akartok élni?” Ámde nekem
nincs korbácsolom, csupán az igazság
mered ki belőlem, mint a karó: bár
belehúzhatnám e csaló, csalárd
és öncsaló, álszent, hazug, önző,
besugó, népirtó, szolgaszerepben
pöffeszkedő, rám is rossz fényt vető
emberiséget!

Villányi László

NŐCSÁBÁSZ

Semmi kétség: a háttal ülő
nő is vele szemez, s reggel
a buszon az összes diáklány
az ő rúdját képzelte a hideg
kapaszkodó helyére, s ahogy
előszámlálja kalandjait, nincs
más főszereplő, csak a leleményes
nemi szerv, megint világít a
pompás fenék, utolérhetetlen
formákat formál újra és újra
a dicsőségben lebegő emlékezet,
megjelenítődik a kétemberes kebel,
az üzekedésre szólító gesztus,
a fapad, gyékény, erkély keménysége,
közben isszuk a sört, s lassan
minden kortyra jut egy remek test,
telhetetlenül, hősüinkre szomjazva,
jövételére vár valamennyi nő ágya,
s bizonyos: holtában nem arcáról,
hanem hímtagjáról készül majd lenyomat.